

Kissingerovo nepřesvědčivé samo-velebení anebo spíš naříkání nad koncem budování liberálního světového řádu

- CZ24 News | 25. května 2020

Někteří lidé blogují o tom, že články a názory Henryho Kissingera ohledně důsledků nemoci covid-19 rozhodně stojí za rozbor. Kissinger, coby hlavní zasvěcenec do generací americké moci, hovoří hlasem, který odráží určitý pohled na věci z hlubin Washingtonu, D.C. a jeho kultury, čemuž lidé zvenčí nemohou zcela rozumět. Můžeme to však zkusit, protože jeden z nejvíce zapojených lidí na světě se ve svých 96 letech rozhodl vyslovit k tomu, co se bude dít poté, až se situace kolem koronavirové epidemie uklidní. Podívejme se na jeho slova a uvidíme, zda z nich můžeme něco rozpoznat.

Celkovým poselstvím Kissingerova článku se zdá být – coby plán pro svět po krizi – naléhavý apel na stav, jaký byl před krizí.

Napsal:

„Udržení důvěry veřejnosti je zásadní pro sociální solidaritu, vztahy společnosti vůči sobě navzájem a pro mezinárodní mír a stabilitu.

Národy jsou ucelené a prosperují na základě víry, že jejich instituce mohou předvídat katastrofu, brzdit její dopad a obnovovat stabilitu. Až pandemie covid-19 skončí, bude to vypadat, že instituce v mnoha zemích selhaly. Zda bude tento úsudek objektivně spravedlivý, je irelevantní. Realita je taková, že po koronaviru svět už nebude nikdy stejný. Dohadovat se nyní o minulosti jen ztěžuje to, co se musí udělat.“

Vypadá to, že Kissinger souhlasí s lidmi, jako jsem já, že koronavirus a jeho dopad na globalizaci by mohl změnit celou hru. V čem se neshodneme, je to, že Ole Henry to vnímá jako skutečnou pohromu. Pokud masy lidí pohlíží na předchozí status quo jako na neúspěch, tak potom to bude katalyzátor pro výběr jiné cesty, nebo alespoň pro pochybnosti.

Před několika měsíci by se nám zdálo nemožné, že budou uzavřené hranice a omezen pohyb lidí, protože bychom věděli, že to zcela nepochybně potopí celosvětovou ekonomiku. Pravda, očividně zažíváme ekonomický pokles, ale Amerika neumírá hladem, a to i přes to, že přistěhovalecká pracovní síla je uvězněna na jedné či druhé straně hranice. Ano, některé zboží z Číny se stále dováží levně, ale nezdá se, že by Amerika, uzavřená v karanténě, padla kvůli tomu, že je odříznuta od zásob triček za dva dolary. Celosvětový liberální světový řád, o který Kissinger usiluje téměř celý svůj dospělý život, má konečně protiargument, který se tlačí do popředí, před tváře mas lidí a elit celého světa.

Lídři se zabývají krizí převážně na vnitrostátní úrovni, ale dopad, jaký má virus na společnost, nerozlišuje hranice. Zatímco útok na lidské zdraví bude – doufejme – dočasný, politické a ekonomické otřesy, které byly vyvolány, mohou trvat po celé generace. Žádná země, ani USA, nemůže v rámci čistě národního úsilí virus překonat. Řešení nezbytností této situace musí být nakonec propojeno s globální vizí a programem spolupráce. Pokud nemůžeme zvládnout obojí společně, budeme čelit tomu nejhoršímu.

Ačkoli lze tvrdit, že globalizace vedla k problému s koronavirem, Kissinger trvá na tom, že jedinou odpovědí je pouze obrovská spousta ještě větší globalizace. Kromě toho to vyvolává otázky. Z jakého

důvodu se Spojené státy nemohou vypořádat s tímto problémem? Od objevení teorie bakterií v medicíně až do konce studené války se ve světě, který nebyl globalizovaný, dařilo prodlužovat lidský život a podílet se na zázracích medicíny, o čemž se lidem ve středověku mohlo jen zdát. Je zajímavé, že hned v dalším odstavci si Kissinger odporuje...

„Na základě poučení se z Marshallova plánu a projektu Manhattan mají USA povinnost vyvinout velké úsilí ve třech oblastech. Za prvé, podpořit globální odolnost vůči infekčním chorobám. Triumfy lékařské vědy, jako je vakcína proti dětské obrně a vymýcení neštovic, nebo statisticko-technický zázrak lékařské diagnózy pomocí umělé inteligence, nás ukolébaly k nebezpečnému pocitu uspokojení.

Často jde o to, že když lidé mluví o mezinárodním společenství, vlastně tím míní Západ/Ameriku. Tento zašifrovaný jazyk je zcela zřejmý, když je prosazováno, aby globální řešení jednostranně prováděl jeden preferovaný „výjimečný“ stát. Když z dějin vybereme Marshallův plán a projekt Manhattan coby příklady poučení se z historie, je to poněkud ironické, neboť z obojího měly prospěch pouze USA, a to na úkor dvou japonských měst a nyníjší mnohonárodnostní okupace Evropy.“

Poté, co zmíní jasný a opodstatněný druhý bod, že se čelní představitelé z celého světa musí soustředit na to, aby se mezinárodní ekonomiky rychle zotavily, pokračuje velmi podivným třetím úkolem, do kterého bychom se měli pustit, až koronavirus vymizí.

„Za třetí, ochránit principy liberálního světového řádu. Zakládající legendou moderní vlády je opevněné město, které chrání mocní vládcí, někdy despotičtí, někdy benevolentní, ale vždy dostatečně silní, aby ochránili lid před vnějším nepřítelem. Osvícení myslitelé tento koncept přeformulovali s tím, že účelem legitimního státu je zajistit základní potřeby lidí: bezpečnost, pořádek, ekonomický blahobyt a spravedlnost. Jednotlivci si nemohou tyto věci zajistit sami. Pandemie vyvolala anachronismus, oživení opevněného města v době, kdy prosperita závisí na globálním obchodu a pohybu lidí.“

Takže Kissinger v prvních dvou bodech rozvádí dvě různé krize, způsobené pandemií covid-19: Potřebu připravit se na mezinárodní úrovni na další epidemie, přičemž USA jsou u kormidla, a nutnost globálně obnovit ekonomiku. Takže na základě této logiky to znamená, že samotný „liberální světový řád“ je ve stavu krize?

To by mohl být skutečný důvod, proč se Kissinger rozhodl poslat své názory do deníku Wall Street Journal. Zdá se, že je velmi znepokojen tím, že by to na konci jeho dlouhého, dobrodružného a vlivného života mohlo být všechno zničeno. Jak bylo řečeno výše, epidemie poskytuje silný protiargument, pokud jde o nezbytnost globalizace, minimálně si toho povšimne hodně neoliberálních škol.

Kdybych byl sázkař, tak bych si vsadil 100 dolarů na to, že Kissinger napsal tento článek na základě vlastního strachu, že promarnil svůj život. Jeho slova zní jako oslavná řeč a výzva pro ostatní, aby zachránili řád, který vybudoval. Dokonce i po vítězství ve studené válce a otevření Číny, a poté, co se proslavil diplomacií „realpolitik“, která se dotkla více než 99,99% lidské populace, fakta stále zůstávají, že...

Osvícení jde z cesty a ti, kteří tomu stále věří, stárnou, takže to bude navždy pryč během dvou generací. Tyto hodnoty se stanou odkazem, součástí systému víry, který bude něco jako protestantská církev v ateistické EU.

Svět nebude globalizován kolem „papežství“ ve Washingtonu, D.C., a vypadá to, že za čas pomalu

zvítězí multipolární vize světa.

Kissingerovy tzv. „anachronismy“ budou dále přibývat s tím, jak občané ve světě postupně zjistí, že můžeme žít ve světě s hranicemi a oddělenými kulturami, které se netočí kolem Spojených států. Liberální světový řád je zpochybňován a není schopen vydat sám za sebe správné odpovědi.

Kissinger byl klíčovým hráčem v rámci budování tohoto liberálního světového řádu, takže na konci této cesty bychom neměli být překvapeni, že nařiká nad zdánlivě nevyhnutelnou ztrátou. To je skutečné poselství, které se snaží sdělit, tak jak se po každém probuzení přibližuje k věčnosti.

Autor: Tim Kirby

Překlad: www.zvedavec.org